

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege.
A hivatalos közzétételre az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/603/2026.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.II.21.044/2025/7. számú ítélete alaptörvényellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Kószás Attila Gábor ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-ára alapított alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az indítványozó – az Abtv. 27. §-a alapján – a Kúria Pfv.II.21.044/2025/7. számú ítélete, a Fővárosi Törvényszék 54.Pf.635.912/2024/11. számú ítélete és a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 6.P.II.20.691/2024/26. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, az Abtv. 43. § (1) bekezdésére figyelemmel. Álláspontja szerint a támadott döntés sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzített, tisztességes eljáráshoz való jogot, az Alaptörvény B) cikkében rögzített jogállamiság elvét, valamint az Alaptörvény II. cikkében rögzített emberi méltóságot.
- [3] 2. Az ügyben eljáró bíróságok által megállapított tényállás a következő.
- [4] Az indítványozó keresetet terjesztett elő a nagymamája gondnokság alá helyezése iránt, elsődlegesen a cselekvőképesség teljes kizárását, másodlagosan pedig meghatározott ügycsoportok tekintetében részleges korlátozását kérve.
- [5] Az első fokon eljáró a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság nem találta megalapozottnak az indítványozó keresetét, ezért a 6.P.II.20.691/2024/26. számú ítéletével elutasította azt. Az indítványozó teljeskörű – eljárásjogi és anyagi jogi – felülbírálatot kérve fordult a másodfokú bírósághoz. A másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék az 54.Pf.635.912/2024/11. számú ítéletével az elsőfokú ítélet fellebbezett rendelkezéseit érdemben helybenhagyta, megerősítve azt, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, a bizonyítékokat okszerűen, logikusan, az

iratoknak megfelelően értékelte, döntése a jogszabályoknak és az ítélkezési gyakorlatnak is megfelel.

- [6] A Kúria a Pfv.II.21.044/2025/7. számú ítéletével a jogerős döntést hatályában fenntartotta, elfogadva a jogerős ítélet jogkövetkeztetését és a maradéktalanul helyesnek ítélt indokolást. Megerősítette, hogy a cselekvőképesség teljes vagy részleges korlátozásának alapjaként meghatározott négy törvényi feltétel közül, ha bármelyik törvényi feltétel bizonyítottsága hiányzik, az a kereset elutasítását vonja maga után. A Kúria külön rámutatott arra is, hogy az ügyben az érdemi döntés nem a mentális állapot törvényi feltétele bizonyítottságának hiányán alapult.
- [7] 3. A Kúria döntésével szemben az indítványozó az Alkotmánybírósághoz fordult. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének és B) cikkének a sérelmét lényegében ugyanarra az okra vezeti vissza: álláspontja szerint a bíróságok önkényesen, a vonatkozó tételes szabályokkal ellentétesen jártak el akkor, amikor nem hallgattak meg szakértőt az elmeállapot vizsgálatával kapcsolatos perben. Ehhez kapcsolódóan az Alaptörvény II. cikkben foglalt emberi méltósághoz fűződő alapjog sérelmét is abban látja, hogy a bíróság a gondnokság alá helyezés speciális körülményeit és jogszabályi rendelkezéseit figyelmen kívül hagyta, amikor az alperes mentális állapotának tényleges és szakértői vizsgálata nélkül, illetve annak figyelmen hagyásával döntött.
- [8] 4. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 50. § (1) bekezdése, valamint az Ügyrend 5. § (1) bekezdése alapján jelen ügyben tanácsban jár el. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról dönt, ennek során a tanács megvizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket.
- [9] Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (2) bekezdésében meghatározottak szerint elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg.
- [10] Az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján az „alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés *a)* az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és *b)* az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva”.
- [11] Az indítványozó saját ügyében jár el, megjelölte az indítványozói jogosultságát, valamint az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést [Abtv. 51. § (1) bekezdés], az Abtv. 27. §-ában foglalt hatáskörben kérve az Alkotmánybíróság eljárását. Az Abtv. 30. § (1) bekezdéséből következően az Abtv. 27.

§-a szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet benyújtani. Az indítványozó jogi képviselője a jogerős döntést 2025. december 23-án vette kézhez a letöltési igazolás tanúsága szerint, amely döntés elleni alkotmányjogi panaszt 2026. január 6-án – határidőben – nyújtotta be a bírósághoz.

- [12] Az Abtv. 52. § (1) bekezdése rögzíti, hogy az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia, melynek részleteit az (1a) és (1b) bekezdések szabályozzák.
- [13] Az indítványozó megjelölte az Alkotmánybíróság által vizsgálandó bírói döntést [Abtv. 52. § (1b) bekezdés c) pont] és az Alaptörvény sérelmet szenvedett rendelkezéseit [Abtv. 52. § (1b) bekezdés d) pont]. További feltétel, hogy az indítvány részletes indokolást tartalmazzon, kifejtve az Alaptörvényben foglalt jog sérelmének mibenlétét [Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pont]. Az indítványozó az Alaptörvény B cikk (1) bekezdésében, továbbá a II. és a XXVIII. cikkeiben rögzített jogainak sérelmét állította. A hivatkozott alaptörvényi rendelkezésekkel összefüggésben az indítvány részletes indokolást tartalmazott, ezek vonatkozásában az indítvány eleget tesz az Abtv. 52. § (1b) bekezdés követelményeinek.
- [14] Az indítványozó kifejezetten kérte a vonatkozó bírói döntés megsemmisítését [Abtv. 52. § (1b) bekezdés f) pont]. Megállapítható az is, hogy a támadott döntéssel szemben nem állt további jogorvoslat az indítványozó rendelkezésére.
- [15] 5. Az Abtv. 29. §-ában meghatározottak szerint az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának további feltétele, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {erről elsőként lásd: 3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.
- [16] Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének vélt sérelmével összefüggésben az Alkotmánybíróság utal arra, hogy következetes gyakorlata szerint az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében foglalt jogállamiság és az abból levezetett jogbiztonság az alkotmányjogi panaszok elbírálása szempontjából önmagában nem tekinthető Alaptörvényben biztosított jognak, így ennek sérelme alkotmányjogi panaszban csak kivételes esetben – a visszaható hatályú jogalkotás és jogalkalmazás, valamint a felkészülési idő hiánya esetén {3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [14]–[17]} – kifogásolható. Az indítványozó ugyan nem hivatkozott a jogállamiság elvéből következő olyan jogosultság sérelmére, amely önállóan támadható lenne alkotmányjogi panasszal, azonban a hivatkozott sérelmet a tisztességes eljáráshoz való joggal (mint valódi alapjoggal) összefüggésben is felhozta, így az Alkotmánybíróság annak keretei között vizsgálta.
- [17] Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét abban látta, hogy igazságügyi pszichiáter szakértő kirendelése nélkül hozott döntést a bíróság, ezáltal szerinte nem folytatott le

teljeskörű bizonyítást, és indokolási kötelezettségének sem tett eleget. Véleménye szerint így a bíróság az ügyben önkényes döntést hozott, mert nem vette figyelembe a hatályos jogot, illetve azt nem, vagy helytelenül alkalmazta. Álláspontja szerint mindez az Alaptörvényben rögzített tisztességes tárgyaláshoz fűződő jog megsértését eredményezte.

- [18] A támadott döntések részletesen kitértek arra a kérdésre, hogy miért nem látták szükségesnek szakértő meghallgatását: a szakvélemény beszerzése garanciális rendelkezés, amely csak abban az esetben szükséges, ha az alapján indokolt lehet az érintett gondnokság alá helyezése, azaz az érintett alapjogainak korlátozása. Ha a gondnokság alá helyezésnek egyéb törvényi okból nincs helye, akkor a hatékony pervezetés azt indokolja, hogy ne rendeljenek ki szakértőt. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint nem merül fel olyan körülmény, amely kétségesse tenné, hogy ez az érvelés megfelel a tisztességes eljáráshoz való jognak.
- [19] Nem merül fel az emberi méltóság sérelme sem: a gondnokság alá helyezés az általános személyiségi jog lehetséges (ám bizonyos esetekben szükséges) korlátozása. Ha a bíróság álláspontja szerint a gondnokság alá helyezésre nincs szükség, akkor az emberi méltóság korlátozására nem került sor.
- [20] Az indítványozónak nincs az emberi méltóságra visszavezethető joga arra, hogy nagyszülőjét gondnokság alá helyezték.
- [21] 6. A fentiek alapján az indítvány nem veti fel sem bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, sem alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést. Így az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-a, valamint az 52. § (1b) bekezdés *b)* pontja szerinti feltételnek, ezért az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontjai alapján – figyelemmel az Abtv. 56. § (2) és (3) bekezdéseire is – visszautasította.

Budapest, 2026. május 12.

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
előadó alkotmánybíró